

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Főfizetési ár vidékre:
Egész évre... 12.- kor. Egész évre... 18.- kor.
Félévre... 6.- kor. Félévre... 9.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér. Egyes szám ára 6 fillér.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Darabos-uteza 7. szám alatt.
:: Telefon 412. szám. ::

A debreceni függetlenségi és 48-as párt elnöksége a következő meghívást bocsájította ki:

MEGHÍVÓ.

A debreceni függetlenségi és 48-as párt hoz tartozó bizottsági tagok «Érkekezlése»-nek 1911 december 27-én hozott határozata folytán tisztelettel meghívom bizottsági tag ura: az 1912 január hó 19-én pénteken délután 5 óra-kor a függetlenségi kör helyiségében tartandó ülésre.

Tárgyak:

1. Tisztújítás.
2. Folyó ügyek.

Tisztelettel

DR FEJÉR FERENC

az «Érkekezlet» alelnöke.

Konkoly.

Debrecen, január 16.

A munkapárti sajtó országszerte mást nem csinál hónapok óta, minthogy hinti a konkolyt a két függetlenségi párt közt, melyeket Justh Gyula és Kossuth Ferenc vezetnek. Főleg a vidéki kürtösök sipitanak és fujják a tajtékot. —

REALIZMUS.

Irta: **Boros Lajos.**

Szücs Géza, a «Hahnel és Fia» nagy keheskedő cég elegáns könyvelője fityörészve elhagyta az irodát. Egy nehéz fizikai és szellemi munka elvégzésének megkömnyebbitő tudata dagasztotta keblét.

Most jön már aztán a kényelmes élet. Vége a robotmunkának, mely bizony alaposan igénybevette fizikumát és szellemét.

Egy hónapja dolgozik már megfizetett munkával, csak hogy újra elkészíthesse az évi mérleget. A szó szoros értelmében éjjel-nappal kellett dolgoznia, hogy a vén trotti meg legyen vele elégedve.

De nem is hiába törte magát. Harminc korona fizetésjavítást és ötszáz korona renumerációt vasalt ki az öregjól.

— A vén zsugori kivágta a rezet! — mormogta elégedetten és boldogan tapogatta meg szive tájkáját, amelyet kegyes melegséggel elárasztottak a rajta békés egyetértésben meglapuló osztrák-magyar bank angyaliejes prima váltói. Ruganyos léptekkel halad a villamos lámpák világító világában. Előtte, utána ngüzsög a sétáló tömege.

A hirtelen beállott tél csipős hidege pirosra festette a bársonyba, prémekbe bugyóált arcokat. A bársonyos, rózsás női arccskák mind megannyi halványpiros korali cseppek, tejféhéregy gyöngyök kandikálnak ki a különféle színű drága prémek szinompás keretéből.

Egyik nap azt írják, hogy Kossuth Ferenc ellene van az obstrukciónak, másik nap azt írják, hogy Kossuth Ferenc ellene van az általános, titkos, választójognak és nem hajlandó Justh Gyulával egy uton haladni, harmadik nap azt írják, hogy Justh Gyulát az a'ít pártja sem követi, negyedik nap azt írják, hogy az ország közvéleménye is Justh Gyula ellen fordult és Kossuth Ferenc csak úgy erősítheti a pártját, ha átengedi a parlamentben a véderőjavaslatokat stb.

Hát ez a konkolyhintés csak arra való, — hogy a munkapárt elkopott és megcsufított hitelét foldozgassa a nemzet előtt és amennyiben sikerülne a két 48-as párt összevesztése, — a Bécsnek kedves létszámemelési javaslatokat átcsempészhesse a határon, a magyar parlamenti tárgyaláson és ledönthesse azt a tiálomfát, melyet ezekkel a néprontó javaslatokkal szemben legerősebben Justh Gyula állított fel.

A munkapárti ravaszkodás és a vidéki kürtök sipításai ezt célozzák. Bécsből parancs jött, hogy a véderőreformot meg kell szavaztatni, különben Khuen mehet, alászlóga, mars! — Hiába operálták meg sikeresen a szemét a minek emberi szempontból mindenki örül — kormányhatalmának veszendő ügyét nincs az az orvos, aki megoperálhatná, véderőjavasatolk — nélkül.

Ha nincs megszavazott véderőjavaslat, akkor Bécs a magyar kormányok életének és ha-

lálának rendelkező ura — elég gyalázat, hogy az, — a Khuen kormányra ráolvassa a halált és a tegnap még nagylegényeknek másnapra zokszó nélkül meg kell halniok, életüket elnyeli a kamarilla gyomra. Ezt akarják Khuenék kikerülni és mivel a parlamenti erőszak terve kutba esett, azért próbálkoznak most a két 48-as párt egymás ellen heccelésével zöid ágra vergődni ök, akik a létszámemeléssel a fekete gyászt akarják hozni erre az országra.

Igaz, hogy Kossuth Ferenc egymást erő nyilatkozataiban és ujságcikkeiben itt-ott van ellenmondás, a mi bizony kár, mert a munkapárti lepuskítások altomosan abból csinálnak maguknak tökélet, — de Kossuth Ferencet az obstrukció folytatásához olyan előbbi nyilatkozatai kötik, melyeket meg nem törtétté tenni nem lehet s melyek kötelező erővel bírnak éppen a politikai tisztességnak pártokon elül álló, — egyetemes elvénél olgva. Az is igaz, hogy Kossuth Ferenc csak városokban akarja a titkos szavazást, községekben a nyíltat, míg Justh Gyula mindenütt a titkosat akarja és egyéb tekintetekben is radikálisabb, de mindez még nem jelenti azt, hogy Kossuth Ferenc pártja az obstrukción magára hagyja a Justh Gyula pártját. Az a 10—15 Kossuth-párti képviselő — a többi eddig sem obstruált — ki a múlt évben támogatott bennünket az obstrukción, ez után is támogatni olg, ha arra kerül a komoly sor, sőt

Itt is, ott is felszendül egy-egy kedves, ezüstösen csilingelő, gondatlan leánynevetés, lágy és férfiszívet ostromoló dal'amos asszonyi hang, melybe harmonikusán illeszkedik bele a férfi kellemes hangja, vagy érzésteljes baritonja.

Szücs Géza vidáman, olykor-olykor szemtelenül fixirozva, megy a korzók tarka egyvelegében. Szemei mámoros fátyolozottsággal tapadnak a szebbnél-szebb, bódító illatu szép asszonyokra, kiknek érzéki szépségére szemének egy-egy villanásával reagál forró, szerelemre éhes vére.

Egyszerre hirtelen megáll egy női divatterekedés afntasztikus, vörös fényngyel világított hatalmas kirakata előtt.

— Ez az, — néz a kirakaton levő egyik embernagságu abbára, melynek fatestét egy hosszú, földig érő elegáns női bársony-bunda fedé.

— Kétszáz korona, — mormogja rövid szemlélődés után, tovább induva.

— Lássuk csak, — gondolkozik félhalkan, matatt lassan bekanyarodik egy néptelencbb melékutába. — A bundát okvetlenül meg kell vennem Zozónak. Eleget szivta már érte a véremei az édes kis bestia. — Smucig fráter lennék, ha még most sem venném meg neki! Persze, ehhez az már kell egy új ka'ap is!..i Negyven korona..i A szabónak legalább száz korona. Fennét a vén kecskének! Ötven korona is elég lesz. Ugyis duplán számít mindent..i várjon! A suszternek harminc. Lojzinak, az Abbáziából, husz. A úsznó biztosan harmincat fog számítani. Vi-

gye el az ördög, hadd éljen ő is! Mi van még? Hopp, majd elfelejttem! Az esedékes színház. bérlet, no meg a jégbérlet, összesen ötven. — Mennyi is már ez? Lássuk: Bunda, kalap: kétszáznegyven; szabó: ötven, suszter: harminc. Lojzinak harminc. Ez már háromszázötven. — Színház, jég: ötven, összesen: négy száz kroncsi. — Teringtett, de sok!..i.

Megáll, tűnődik, majd lassan tovább indul. — Valamit haza is kell adnom. Tudom, úgy sem lesz elég nekik, akármennyit is adnék. Az Isten pénze is kevés volna..i

Ismét megáll, gondoikozik, majd lassan benyul oldaizsébébe s kivesszi onnan bankótárcáját. A közeli gázlámpa fényénél kivessz belőle két darab huszkoronást s télovázva tartja két ujjá között.

— Negyven korona, — mondja félhalkan s tűnődve néz fel a gázlámpa égőjére. Ennyit még sem mondhatok be. Hm..i. még legalább tíz koronát hozzá kell tennem..i persze.

Ezzel benyul nadrágzsebébe, kihuzza onnet aprópénzes erszényét, kivessz abból egy tízkoronás aranyat. Aztán a ékt bankót négy rétre hajtja össze, az aranyat közéje csuszítja s bankot, aranyat, erszényt visszasüllyeszti nadrágzsebébe.

— Tavaly kétszáz koránt valióttam be, az igaz, s mégis kevés volt! — szól bosszusan.

— Eh, bánom is én! — rántja föl könnyelműen a vállait. — Eleget adok én haza ugyis minden hónapban. Csak nem adhatom oda az

Élővirágból legízleltesebben kötött bál és estélyi csokrok, szinpadi virágajéndékok és **koszorúk** a legszebb kivitelben készülnek az **Ibolya Virágcsarnokban** Szent-Anna-utca 5. Tulajdonos: Hudák Béláné.

akkor is támogatna, ha netalán a Kossuth-párt vezetősége mást mondana. Ilyen mást azonban hiába akar a konkolyt, nézetem szerint és a politikai tisztesség szerint nem fog bekövetkezni.

Egy a bizonyos. Az, hogy a Justh Gyula vezérlete mellett küzdő függetlenségi és 48-as párt habozást nem ösmer. Küzd, másodsor is küzd, harmadszor is küzd. Miért? A nemzet igazaiért, Kossuth Lajos eszméiért, a nép boldogságáért, az ország jobb jövőjéért. A megszántott ősi barázdákba tiszta buzát vet, hogy abból a nemzeti jólétnak kenyeret adó aranykalászaik fejlődjenek. E küzdelem feje Justh Gyula — azért támadnak reá a legélesebben, legszemérmellenebbül a konkolyt hintők s őt, aki az ország demokratikus átalakításának egyedül üdvözítő, becsületos útját megmutatta, nevezik — «tévédtnék» azok, kik a bécsi kegy hazug napfényében sűtkérezve, tolvajösvényen lopóznak a nemzethez, hogy meglophassák, megrabolhassák és a bíráló közvéleményt tévutra vezethessék azzal, hogy ők kiáltják rá az ártatlanokra a tolvajt és rablót.

A nemzetet anyagilag és vérbelileg megnyomorító létszámemelési javaslatok Bécsből rángatott és fogadott ügynökei, sereghajtói csak hintsék a konkolyt tovább, sipítsanak és üvöltösenek. Nem baj! Hiába vannak baglyok, denevérek, ragadozó éji vadak, a hajnal mégis — feljön!

A képviselőház ülése A költségvetési vita gyors tempóban közeleg befejezéséhez. A pénzügyi tárcához ma Földes Béla szólt fel és figyelemreméltó szakszerű beszédében fejtegette és kritizálta a kormány pénzügyi politikáját. Az üléssteremben csak kevesen voltak, de még a folyosón is volt valami nagy érdeklődés. A munkapárt semmi új akcióba nem kezd addig, a

utolsó garasomat! Fialat vagyok, éni akarok. Hiszen nem vagyok még családapa?

Ezalatt egy szerény kétszobás (az egyik mindig ki van adva) lakásnak tiszta, kis konyhájában szaporán sűrű-forog, készíti a vacsorát egy kis öreg asszony. A Szűcs Géza édes anyja az, kinek a mellette foglalatokodó egészséges, feltarcsult szőke leánya valami nem felszó dolgot feszegethet, mert az öreg asszony végre is türelmetlenül fakad ki:

— Jó, jó! Csak ne beszélj már. Tudom úgy is, hogy te milyen buzgalommal ócsárod Gézát! De sokkal jobban tennéd, ha megtértenéd. Hét óra s tudod, hogy Géza milyen boszuszus, ha várni kell a vacsorára!

— Igen, tudom! — felel az élesen, mialatt a konyhaszekrényből fanyérokot, kést, vilát szed elő — Géza nagy ur! Nagyon is érezteti velünk, hogy rongyos több forinttal többet ad haza, mintha idegennél volna!

— Csak te hallgass! — inti te leányát erőlyesen a mama. — Csak nem adhatja ide az utolsó krajcárját is? Utoljára is ő már férfi s uriember, kinek kötelezettségei vannak!

A leány nem válaszol rögtön, mert beament a szobába teríteni. Csak mikor már azt elvégezte s ismét kiment anyjához, adja meg a választ:

— Persze, kötelezettségei vannak, — felel nyugosan, — a színház, kávéház, bálozás és a.i.

— Hallgass, Giza, hallgass!

— Szeretők iránt! — löki a szót elkese-redeletlen a leány.

mi a minszterelnök át nem veszi a tényleges pártvezetést, az ellenzék pedig a kormány akciója várja. Kossuth Ferencz betegsége miatt nem jár be, Justh Gyula is távol van, csak Rakovszky István megjelenése élénkítette egy kicsit a folyosót. A költségvetési vita befejeztével Lukács László benyújtja az appropriációs javaslatot, melynek szintén csak rövid vitára van kilátás.

Földes után Mezössy Béla szólt fel. A Wekerle-kormány szénbánya akcióját védelmezte. Szerinte az a fontos, hogy fennállanak-e ma is azok az okok, amelyek az előző kormány akcióját szükségessé tették. Ha igen, akkor ennek a kormánynak is folytatni kell az akciót, mert az a körülmény, hogy Wekerle helyett Lukács a pénzügyminiszter, nem változtathat annak helyességén. Sajnos, gyakran ismétlődik, hogy az utód animozitással van az előd iránt, de ezt nem szabad a köz rovására éreztetni.

Az új harc előtt.

A kormány kapkodásai.

Budapest, január 16.

Ujra elfvetődnek mindazok a kérdések, amelyek napirenden voltak a nyár óta. Aki a magyar politika természetrajzát ismeri, szinte megjósolhatja, hogy ugyanazok a jelenetek fognak megismétlődni. Az ellenzék állja a harcot a maga egészében. Hagy a Kossuth-párt nemzeti engedmények fejében az obstrukciót talán és részben lemondaná, ez a kormánynak nézve szomorú biztatás. Mert az általános választójogot még csak hozhatná, ha meg volna benne az akarat. A nemzeti engedményekből ellenben nem tudja megvalósítani még azt a sivatár kilences bizottsági programot sem, amelyet nemzeti engedménynek senki el nem fogadhat. A kormány,

— Giza! — kiáltott fel fehéborodva Szűcsné. — Nem szeggyéled magad, kiszésséges leány létedre illesmit ki is ejteni a szádon! Az édes bátyját így megrágalmazni!

— Ez nem rágalom, mama! — mondja a leány szomorúan. — Szabó Margit beszélt nekem, aki Gézáéknál pénztárnok. Neki meg a segédek mondták.

Az öreg asszony szeméit elfutja a könny. Fajdalmas tekintetét vet a leányára s reszkető, bizonytalan hangon feléi:

— Hazudnak! Csak az irigység beszél belőlük. Géza jó fiu s nem költi rossz nőkre a pénzt!

— Nem hazudnak, mama, hidd el! Valam. körista leányba boiondult bele Géza s arra költ minden pénzét. Ötven koronát ad neki minden hónapban s azonkívül mindig vesz neki valamit, ha egy kis pénze akad! Látod, mama, Géza tavaly harminc korona fizetésjavítást kapott s nekünk nem is szólt róla. Renumerációt meg négyszáz koronát s csak kétszázat adott haza! Persze, ékszer kellett venni annak a jófélnék.

Az öreg asszony csak hallgatja, hallgatja leány vádoló szavait s esötétül előtte a világ. Szívét megcsapja valami dermedt hideg fuvolat, mely befagyasztotta kényelmes öregségének nyiladozó bimbóit.

Mert hiába vetette ő minden reményét. Fapénz és fűzők 'egy fogadás' juttatja szegény az nagyfizetésű hivatalnok lesz, gyöngéd szereteit veszi ki majd kezéből a főzőkanalat s nem engedi, hogy idegen embereknek adjon kosztot s azok szekeráinak legyen kitéve.

tehát, ha rögtön be nem adja a derekát, vagy a lemondás gondolatával nem barátkozik meg, újra el fogja játszani a régi jeleneteket, a békére való felszólításról az erőszak terminusának bejelentéséig. Lesznek tulbuzgó békeközvetítők, a kiket majd dezavualnak, lesznek, akik megfújják a harci riadót és lesznek, akiket ijesztgetésül előtérbe tolnak. A különbség a kormánypárt és az ellenzék helyzete között az, hogy a többség nem tehet egyebet, minthogy a legkülönbébb módon kísérletezik, — az ellenzéknek nincs más tevékenisége, mint hogy rendületlenül haladjon előre a régi nyomon.

Uj változata a kormánypárti taktikának — de ez is szerepelt már más véderő-konfliktusok alkalmával — hogy a sorozások elhalasztásával mintegy a népet akarja megbüntetni, amiért a parlamentben a felfemelt hadikötségeket nem kaphatja meg. Ma a bécsi «Fremdenblatt» foglalkozik ezzel a kérdéssel és az ujoncozás elhalasztásának új okát emlegeti: az ausztriai helyzetet. Főlemlii egyuttal, hogy a halasztás esetleg hátrányos következményekkel jár a sorozásra kötelezettek nézve, de a számbajövő parlamenti tényezőkön áll, hogy a véderőreform elintézésével e rendellenességeket csekély mértékre szorítsák. Ez a cinizmus maga is létjogot ad a legélesebb harcnak.

A kormány és a bécsi szöcsöve úgy tűnteti el a dolgokat, mintha az országnak kötelessége volna a katonai parancs előtt tétet hajtani, mintha parlamenti harc, ellenállás, egy javaslat visszautasítása egyenesen lázadás volna, amelyért büntetés jár. A véderőreform ma nem törvény, valószínűleg nem is válik azzá. Egyenes törvénytörés, az alkotmányosság tagadása tehát, ha konzekvenciát éreztetni akarják most, amikor a parlament ebben a dologban nem határozott.

A kormány számít arra, hogy így hangolja majd a küzdők ellen az országot. A tapasztal-

Ahogy nőtt, fejlődött, férfiasodott a fia, úgy nőtt, bimbózott öreg szívének eme titkos boldogító hite.

S most vége. Fanatikus szívének szkilaszilárd várából áhullott az első kő. Az első, mely után jön a többi.

Gyenge, a sparthert tüzetől lobbos szeméi megteltek a csalódás könnyeivel s támoljogva-erz eszkető lábakkal rogyott le a konyha kemény faszékére.

Ekkor lépett be vigan dudolgaiva a fia.

Első tekintete anyjára esett. Arca elkomo-lyodlik s homlokán sűrű ránc képződik.

— Mi az anyám? — mondja szigorú hangon — te sírsz? Hát tönkre akart od tenni magadat, a szeméidet? Hát nem mondta az orvos?

Az öreg asszony ijedten felel és kötényével törölgeti meg vörös szeméit.

— Mi történt? — kérdi rövid szünet után felé fordulva. — Talán te... s emyegető tekintettel néz rá.

A leány egy gyűlöletes oldalpillantással felel bátyja kérdésére. Aztán szó nélkül sarkon fordul és bemegy a szobába.

— Nem, nem fiam, nem történt semmi! — felel mentegetőve az anya. Csak egy kicsit jó esett kisírni magam — teszi utána szomorú mosolygva.

A fiu elsőbb ki akart fakadni, de azután meggondolta magát és vállát vonva befordult a szobába.

— Nevetséges vénasszonykodás, mormogja bosszusan az orra alatt. Az embernek elmegy a kedve az élettől, ha ilyen szomorú arcokat lát maga körül.

Nagy Sándor

czukrász

Péterfia-utca 46. szám.

Minden alkalomra!

Diós és mákos **pozsonyi patkókat** kalács és kuglophokat **60 fillértől feljebb** árusít.

Megrendeléseket pontosan és legizlésebben teljesít.

lat azonban azt mutatja, — hogy az elkésze-
redés, amely az ilyen visszaélés nyomában kél,
eggyenesen és határozottan annak elkövetői ellen
fordul.

Debrecen közgyűlése.

Mit tárgyalt a jog- és pénzügyi bizottság?

E hó 31-én tartja rendes havi közgyűlését
Debrecen törvényhatósága. A tárgysorozat elő-
készítését a jog- és pénzügyi bizottság tegnapi
ülésén eszközölte. Néhány fontosabb ügyet látott
el javaslatokkal. A belügyminiszteriumban ismét
okoskodnak Debrecen ügyeivel. Erre való az
a leirat, amelyet a vízvezeték építése ügyében
hozott határozatra küldött a miniszter. Meg-
semmisít olyan határozatot, amelyet senki sem
felelt meg s elírja, hogy a város hogyan
kössön szerződést. A törvényhatóság a minisz-
tert ez ügyben fel fogja világosítani arról, hogy
nincs ehhez joga. A bizottság ezt a javaslatot ter-
jeszli a közgyűléshez.

Az ülésen Vargha Elemér tanácsnok elő-
költ. Jelen voltak: Magoss György dr., Aczél
Géza, Szilágyi Imre, Jeney Géza, Rickl Antal,
Debreczeni Jenő, Jánosi Zoltán, Körner Adolf,
Fejér Ferencz, Kernhoffer József, Csanak Józ-
sef, ifj. Schwartz Vilmos, dr. Tóth Emil.

Az ülés megnyitása után a mezőgazda-
sági gépgyár r.-társaság kérvényét tárgyalták,
melyben vilamos áramnak kedvezményes áron
való szállítását, községi adó- és kövezetvám-
mentesség megadását kéri.

Schwartz Vilmos kijelentette, hogy a me-
zőgazdasági gépgyárnak nem hajlandó kedvez-
ményt adni, mert a vállalat kitűnően jövedelmez.

Freund Jenő, Aczél Géza és Szilágyi Imre
teljesíteni hajlandók a kérést, mert ez a vál-
lalat igen fontos iparágat honosított meg Deb-
reczenben és támogatásra érdemes gyár.

A bizottság többek hozzászólása után ki-
mondta, hogy javasolja a közgyűlésnek, hogy
a villamos áramot a szabályzatban megjelölt
kedvezmények mellett engedélyezze, a községi
adómentességet és kövezetvámmentességet tíz
évre teljesen, tíz éven túl 50 százalékos kedvez-
ményt adjon.

Néhai Schaffer Ferdinánd és neje vagy-
nok legnagyobb részét egy Debreczenben léte-
sítendő árvanévelő intézet céljaira hagyták. Az
alapító oklevelét elkészítették s azt a jog- és
pénzügyi bizottság kisebb módosításokkal elfo-
gadja.

A kertváros vezetősége kérte, hogy a Had-
házi-ut mentén levő telepre a gázt, villanyt
vezessék be, ezenkívül csatornázzák az utakat
és vízvezetékkel lássák el a telepet. A tanács ki-
adta a főmérnöknek a kérvényt.

Aczél Géza jelentésében kifejezte, hogy a
csatornázás 39.980 koronába kerül. A bizott-
ság a kérelmet teljesíteni javasolja.

Ezután a vízvezeték építésének ügyét tár-
gyalták. Mint tudvalevő, a kiírt pályázaton a
vállalkozók nem tettek eleget a feltételeknek s
így a város közgyűlése melőzte ajánlataikat.

A közgyűlés határozata ellen fellebbezést
jelentettek be Knuth Károly és Bernstein, Be-
csey és Káldor cég. A miniszter ez ügyben hos-
szabb leiratot intézett a városhoz, melyből kö-
zöljük a következő részt:

Azt a részét a határozatnak, amely a szer-
ződés aláírására 3 napos határidőt állapít meg,
mint a közszállítási szabályrendeletbe ütkö-
zött, megsemmisíti. Feloldja a határozatnak azt
a részét, amely a vízmérők szállítását a vízmű-
és fémáru-gyár r.-ti-ra, a vasbeton víztorony épí-
tését a Fried és Adorján cégre bizta. Felhívja
a várost, hogy a vízmérőket Schinzel Ede, Ma-
gyar Fém- és Lámpaáru-gyár és a Vízmérő
és Fémáru-gyár közt arányosan ossza meg, va-
lamint hozzon új határozatot, mert a szállítás
a legdrágábbnak adta oda a közgyűlés, pedig
a vízmérők közt nincs lényeges eltérés. A víz-
torony terveit pedig nem tartja megfelelőeknek
s az árát is a költségvetésnél magasabbnak tartja.

A határozat egyéb részeit változtatlanul jó-
váhagyja s nem emel kifogást, hogy az építési
költség 135.000 koronával emelkedik, annál ke-
vesébbé, mert az építést megkezdték. Knuth Ká-
roly fellebbezését elutasítja s ha egytől vissza-
lép az ajánkozó, joga van a városnak a többit
is megvonni. Bernstein, Káldor és Becsey fe-
lebbezését is elutasítja, mert szabálytalanság az
eljárásnál nem történt s így az óvadékot is
jogosan tartja vissza a város s kártérítési eljá-
rást is jogosan indítana, mert a cég a törvényes
idő alatt sem írta alá a szerződést.

Körner Adolf főjegyző előadja, hogy a be-
lügyminiszter a vízmérők felállítására vonatkozó
határozatot feloldotta, holt a határozat e ré-
sze ellen nem adott be senki fellebbezést s így
a tanács a vállalkozóval megkötötte a szerző-
dést.

Jánosi Zoltán szerint a miniszternek nincs
joga, hogy a várost erőszakolja, hogy kívül kös-
sön szerződést.

A bizottság azt javasolja, hogy a minisztert
részletesen felvilágosítja téves állásfoglalásáról.

A siketméra intézet új otthont akar létesí-
teni. Telket és téglát kér a várostól. A bizott-
ság téglasegély címen 50 ezer koronát javasol
megszavazni a közgyűlés által.

Szilágyisomlyó feliratot intézett az ország-
gyűléshez a városok segélyének a megosztása
ügyében. A jog- és pénzügyi bizottság a meg-
küldött feliratot irattárba tételni javasolja.

Fábián Károly volt utcaseprő kegydíjat kér.
A bizottság javasolja a kérelem teljesítését.

A vásárok- és nyílt piacokról szóló sza-
bályrendelet kerület után napirendre. Aczél Gé-
za főmérnök előadja, hogy a szabályrendeletet
a helypénzszedési szabályrendelettel és a vásár-
csarnok létesítésével együtt tárgyalják. Szüksé-
gesnek tartja a rendszeres piaci statisztika ve-
zetését. A közgyűlés határozatát be kell várni,
hogy létesít-e a vásárcsarnokot.

Fejér Ferencz dr. kijelenti, hogy új hatá-
rozatra nincs szükség, mert úgy tudja, hogy a
város a vásárcsarnok létesítését elhatározta. —
Majd rátér arra, hogy ne csak igérgessük a drá-
gaság elleni orvoslást, hanem tenni kell vala-
mit, mert a középosztály helyzete tűrhetetlen.
Debreczen sokkal drágább, mint Budapest és
más vidéki városok.

Jánosi Zoltán szerint a vásárcsarnokot ha-
ladékalanul fel kell építeni. Új határozat szük-
ségtelen, mert a közgyűlés már kimondta, hogy
létesíti.

Fejér Ferencz dr. azon kívánságát fejezte
ki, hogy a legközelebbi közgyűlésen tárgyalják
a vásárcsarnok ügyét. A bizottság tehát a sza-
bályrendeletet a napirendről levette.

Az ülés ezzel véget ért.

Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készí
HOROVITZ ZSIGMOND
könyvnyomdája
Darabos-utca 7. sz. a

Hogy kell a bálokkal takarékoskodni?

Farsangi jelenet.

Feleség: Hogy aludtál édes uracskám?

Férj: Nagyon kedves vagy, talán pénz kell
megint?

Feleség: Ugyan kériek, ne légy olyan pró-
zai. Sokkal fontosabb, amiről beszélni akarok ve-
led.

Férj: Tanácsot akarsz. Legyen! Másnak ezt
is meg kellene fizetni.

Feleség: Nem tanácsot kérek, hanem adok.
Tanácsolok ugyanis, hogy menjünk el az Er-
zsébet bála.

Férj: Mit? megint bál? Pár nap előtt vol-
tunk a Vöröskereszt bálon, tegnap a jótékony
nőegylet bálján, s már megint bál. Ebből nem
eszték, ebből nem isztok.

Feleség: Ugyan legyen eszed és ne ugrálj.
Hiszen jót akarok, a lányokat bála kell vinni,
egy jó családapa pedig viszi. Az vagy, vagy
nem vagy az?

Férj: A bála pénz kell. Érted-e, pénz.
Nekem pedig nincs. Volt, nincs.

Feleség: Hiszen éppen gazdasági szem-
pontról ajánlom, hogy menjünk el az Erzsébet
bála. Nézd kériek, az a bál előkelő, elegáns,
sima bál. Ott mulatni lehet, a lányok mulatni
is fognak. Kétszáz fiatal, lecsaladó ijjuból áll
a táncrendezősség. Ebből csak akad három a mi
három leányunknak?

Férj: Lutri! Lutri! Nem teszek rá. Aztán
hol itt a gazdasági szempont?

Feleség: Arra is rátérek. Figyelj ide. A
lányoknak nem kell ruha, mert a Vöröskereszt
bála már csináltattunk és egészen jó lesz most
is. Nem kell cipő, a kesztyűt magunk is kitisz-
títjuk!..

Férj: De kell belépőjegy, kell kocsi, kell
bála vacsora.

Feleség: No, végre most már rátérek a gaz-
dasági szempontra. Számolj velem. Kocsi a bál-
ra és vissza hat korona, családi-jegy tíz koro-
na, a vacsora hat korona, summa summárum
huszonkét korona. Hát ezért a rongyos huszon-
két koronáért fosztanád meg a lányaidat finom
mulatságtól és a férjektől?

Férj: Huszonkét korona nagy pénz a mai
világban.

Feleség: Ha nem megyünk a bála, szom-
baton kell ebéd, este vacsora, vasárnap reggeli,
délben ebéd. Ez pedig összesen harminc koro-
na. Ha elmegyünk a bála, akkor szombaton az
izgalomtól nem tudunk ebédelni. Megmarad az
ára. Este itthon nem kell vacsora. Reggel felé
jövünk haza, mert az Erzsébet bálon reggelig
mulatnak a lányok és nem kell reggeli. Lefek-
szünk és alszunk délutánig. Elalusszuk az ebédet.
Szóval spórolunk harminc koronát. Többet! —
Számítsd csak, hogy a lakást szombalestétől va-
sárnap délutánig nem kell fűteni, főzni se kell.
Mérleg drága a fa. Ezen is spórolunk két ko-
ronát. Világítás se kell, a villanyon is meg-
takarítunk egy koronát. Vasárnap ebédre biz-
tosan lenne valami hivatalos vendégünk. Leg-
alább egy féltiter bor kellene. Ezen is megtaka-
rítunk egy koronát. Már ez is négy koroa. —
Vedd hozzá a már megtakarított harminc ko-
ronát, s összesen harminc négy korona jön ki.
A bála mindössze 22 korona kell, tehát ha
nem maradunk itthon, még tizenkét koronát spó-
rolunk.

Férj (Nagyot néz): Igazad van! Hiszen te
zseniális asszony vagy aranyam. Csakugyan, ha
a bála megyünk, ételen, italon, fűtésen vilá-
gításon megtakarítunk tizenkét koronát. Hát mi-
ért nem mondtad előbb? Eredj, mondd meg a
lányoknak, hogy készüljenek, mert megyünk az
Erzsébet bála. Lássuk csak a farsangi naptárt!
Bravó! Hiszen még husz bál lesz. Mind a husz-
ta elviszem a leányokat. Ha egy bálon 12 ko-
ronát takarítok meg, huszon kétszáznegyvenet.
Micsoda okos asszony az én feleségem. No csak
márjé nekem valaki azt mondani, hogy a far-
sangolás pénzbe kerül! Badarság! Nem tudnak
az emberek ebben a drága világban számolni.
Kérdezzék meg a feleségemet és ha spórolni
akarnak, minden család ott ofg ülni minden bá-
lon. Hát ne igaz?

Tetemre hívják az Achim gyilkosait.

A Zsilinszky-lárgyalás második napja.

Vannak istenverte bűnüggek, amelyeket kép telenség letárgyanni botrány nélkül. Ezek közé tartozik a Zsilinszky-fiúk baja is, amely magával rántotta a felszínre, az orrunk elé egy vidéki város beteg társadalmának sok csunya szennyét, amelyeket szégyelünk kell, de amelyeknek mégis használ a nyilvánosság tisztító világossága.

Dr. Balogh György elnök kiene órákor nyitja meg a folytatólagos tárgyalást. Ma az első tanu Fejős Lajos csendőrmester.

Dr. Sélly Barnabás főügyész helyettes kéri Stich Samu és Sterasusz János kihallgatását.

Dr. Kenedi Géza indítványt tett Kunz vizsgálóbíró, Jankovics csabai bírósági kihalgatására, akiket a két csendőr megvádolt. Azért tartja szükségesnek a két tanu beidézését, hogy elhárítson az országról és igazságszolgáltatásról e szégyenletes gyanu.

A bíróság rövid tanácskozás után úgy dönt, hogy a vád újabb két tanuját beidézi, a két bíró kihallgatását ellenben mellőzi, mert olyan ténnyeket állítottak róuk, amelyek alkalmasak a fegyelmi vizsgálat megindítására és nem kívánható, hogy esetleg ömagukat terhelő vádlókat tegyenek.

Fejős Lajos csendőrmester Arafon. Elmondja, hogy őt Szeiler főszolgabíró értesítette az esetről és hogy Achim lakásán közvekenül az után jelent meg, amikor Achimot elszállították a kórházba.

- Minden a legnagyobb rendben volt.
- Az ágy is?
- Ki volt bontva, de nem volt összegyűrve
- Vércseppeket nem látott?
- Azt hiszem, a mosdó előtt.
- Az ágyon nem vett észre véryomokat?
- Nem.
- Revolvert talált a szobában?
- Azt hiszem, a mosdón volt egy revolver, zsebkendővel letakarva.
- Miért nem vette magához?
- Lezártuk a lakást és mindent olyan állapotban hagytunk, ahogyan találtuk.
- Ön hallgatta Achimot?
- Igen. Csak annyit mondott, hogy a Zsilinszky-fiúk voltak itt, rámlotték talán nyolcszor. Többet nem akart vallani
- Ön hallgatta ki a vádlottakat is, ugye?
- Igen.
- Mikor?
- Az eset napján délután, amikor már visszajöttek a törvényszékről.
- A hivatalos helyiségében?
- Nem, hanem egy majánlakáson, ahova elmenekültek. Nem kísérhettem végig őket az utcán, mert alighanem megfocése volna mindkeletjüket a tömeg.
- Hogy mondták el a történeteket?
- Előadta Gábor, hogy elmentek Achimhoz elégtételt szerezni a támadásokért. Achim kiutasította őket azzal, hogy — «takarodjatok, laknyos kölykökkel nem beszélek.» Ekor Endre botjával fejére sújtott, Gábor kétszer rálőtt, Achim menekült, a küszöbön elbotlott, s Gábor akkor még egyszer rálőtt.
- Szóval összesen három lövés történt?
- Igen.
- Külön-külön hallgatta ki a vádlottakat?
- Igen, Gábor után Endrét. Előbb azt állították, hogy mindketten használták revolverüket. Azt akarták, hogy egyforma elbánásban részesüljenek. Utóbb azonban ezen az állásponton

változtattak és úgy módosították a vádlomásokukat, hogy csak Gábor lőtt.

— Mondták azt, hogy inzultálni akarták Achimot?

A — Igen, ez a kifejezés megbeszélés tárgya volt.

— Látott ön Achim lakásán botot?

— Igen. (Megismeri Zsilinszky Endrének Achim lakásán hagyott botját.)

— Achim botját nem látta a lakásban?

— Nem.

— Hogyan került elő ez a bot?

— Kunz vizsgálóbíró ur elküldött érte, azzal a parancssal, hogy hozza elő Achim botját

— Mer esküt tenni arra, hogy a szobában nem látta Achim botját?

— Igen.

A bíróság megesketi Fejős őrmestert.

Ezután Juhász János csendőr vallomása következik.

A két vádlott Juhász terhelő vádlomását valótlannak minősíti.

Vilin István és Peszkár Jenő kihallgatása után a bíróság megesketi Juhász csendőrt.

Az eskütétel után az elnök 10 perc szünetet rendel el.

Szünet után a meggyilkolt képviselő unokahuga,

Achim Hona

kihallgatása következik. A leány emlékszik rá, hogy május 14-én két fiatalember ment be Achimhoz.

— Hány órákor?

— Lehetett úgy 8 óra. Azt kérdezték, hogy belehet-e menni. Én azt feleltem, hogy várjanak, majd bemegyek a képviselő urhoz. A képviselő ur azt mondta odabent, hogy vezessem a két fiatalembert a verandára és adjak nekik útszót, hogy várjanak, amíg felöltözik.

— Tudta, hogy ki az a két fiatalember?

— Nem tudtam.

— Ki volt még ott?

— A két Vicián. Újszót adtam nekik, azután bementem az alsó konghába, de még oda sem értem, amikor nagy zajt hallottam, visszafutottam és láttam, hogy a képviselő ur véres fejjel szalad ki a verandára és utána a két fiatalember.

— Milyen messze van az alsó kongha a verandától?

— Huszihuszonöt lépésnyire.

— Mennyi idő telhetett el, amíg a verandától az alsó kongháig ért?

— Körülbelül egy perc. Nagyon rövid idői láttam, hogy az öreg Vicián ráemelte az egyik fiatalemberre a botját menekülés közben.

— Mikor bement a képviselő urhoz, mit csinált?

— Fésülködött a tükör előtt.

— Hogyan került elő a fekete bot?

— Mikor a helyszíni szemlét tartották, a szolgabíró ur előhozatta velem.

— Honnan kereste elő?

— A spejzből.

— Poros volt?

— Igen, mert a képviselő ur nem használta

— Ki törölte róla a port?

— Én.

— Használta Achim az utóbbi időben a botot?

— Látott a szobában valami nyomot, a melyből verekezésre következtethetett volna?

— Igen, a hálószoba szövegén az ágy előtt véryomokat vettem észre. A középső szobában a szöveg össze volt gyűrve, ebben botlott meg a képviselő ur.

Sélly főügyész helyettes: Biztos, hogy a szobában nem volt bot?

— Biztos.

Kenedi Géza védő: A képviselő ur hova szaladt az eset után?

— Bement a spejzba.

— Látott ott is véryomokat?

— Igen.

— A gyulai tárgyalás előtt többen voltak Achim házában, talán emlékszik, kik voltak ott? — Nem emlékszem.

Egy esküdt: Ön azt mondja, hogy lármát hallott, mikor a verandáról az alsó konghába ment. Kinek a hangja hallatszott? Achimé is? — Igen.

Egy másik esküdt: Az ágy gyűrött állapotban volt?

— Nem, csak olyan volt, mint szokott lenni, amikor felkelnek beőle.

A tanukihallgatások folyamában vannak.

SZÍNHÁZ.

Ma este A) bérletben:

ÁRTATLAN ZSUZI.

Operett.

A hét műsora:

Szerdán délután: «Aranyember» dráma. Szerdán este: «Ártatlan Zsuzsi» operett. Csütörtökön: «Ördög» vigjáték. Szendrei Mihály az aradi színház igazgatójának vendégjátékával.

Péneken: «Papa» vigjáték. Szendrei Mihály fellépte.

Szombaton: «Lengyel menyecske» operett. Ujdonság.

Vasárnap délután: «Kis gróf» operett. Vasárnap este: «Lengyel menyecske» operett.

Előkészültre kitűzettek: «Laczkfi», opéra. «Drótostót», operett. «Királyszojtezés», operett. «Nincs tovább», színmű.

Ijúsági előadás. Ma szerdán délután 3 órai kezdettel mérsékelt helyárrakkal az «Aranyember» kerül színre Jókai Mór kiváló regénye után irt színműt tűzte ki Zilahy igazgató ez alkalommal ijúsági előadásul. A helyárrakot olyan kis áron szabta meg az igazgatóság, hogy így alkalma van az ijúság minden rétegének a szép és tanulságos színmű előadásának élvezetét magának megszerezhetni. Támlásszékek és páholyülések bármely sorban 70 fillér, állóhely 50 fillér. Karzat első sor 30 fillér, karzat többi sor 20 fillér.

Ártatlan Zsuzsi. Ma este az Ártatlan Zsuzsi operett kerül színre a kiváló és népszerű operettnek ez lesz a 15-ik előadása.

Szendrei Mihály vendég szereplése. Holnap Molnár Ferenc világhírű vigjátékában az «Ördög»-ben Szendrei Mihály az aradi színház igazgatója fog vendég szerepeltetni a debreceni színpadon. Szendrei Mihály nemcsak mint színgazgató, dje mint színész is kedvence az aradi publikumnak. Két estére terjedő érdekes vendég szereplése iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Jegyeket e két előadásra a színházi pénztár előre árusít.

Lengyel menyecske. Szombaton lesz a «Lengyel menyecske» operett bemutatója. — A pompás ujdonságot kitéző hír előzte meg. A próbák után ítélve előreláthatólag a «Lengyel menyecske» az «Ártatlan Zsuzsi» és «Kis gróf» operettek sikereivel fog versenyre kelni. A társulat énekes személyzete nagy szorgalommal készül a premier előadására Kaasai Károly rendező vezetése mellett.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a «Kis gróf» operett kerül színre. Jegyek ez előadásra előre válthatók.

Szintelen riportok.

A kis fejszámoló. — Kényes helyzetben. — Csak egymás mellett.

A kis Jenő az elemi iskola első osztályába járt.

A legelső tanuló volt az osztályban. Játszi könnyedséggel fogta fel a tudományok alapelemeit: az írást, az olvasást, számtant és a többi szörnyű nagy tudományokat. Büszke is volt rá a jószágos tanító bácsi...

Különösen kifünt nagy fejszámoló tehetségével.

Elérkezett az évvégi vizsgálat. A szépen felöltöztetett, izgatottan várakozó gyermekek ünnepies arcu papái, manái zsufolásig megtöltötték a csokrokkal, virágokkal remekül feldiszipelt terem.

A számtanból következett a felelés. Az elnök kihívta az első eminenszt: a kis Jenőt.

Gyöngyörűen megfelelt minden kérdésre. — Elvezet volt hallgatni.

A tanító ekkor elhívta az elnök figyelmét nagy fejszámoló tehetségére.

— Jól van; majd mindjárt kipróbálom.

— Hát mond meg nekem azt, kedves fiacskám! — s zólt az elnök mosolyogva a kis Jenőhöz — hogyha egy fán ül tizenegy veréb, valaki közéjük löé s etalál belőlük ötöt, mennyi marad még a fán?..

A hallgatóság közt ülő édes apja és még egy-néhányan integettek az elnök háta mögött, hogy egy sem marad.

De a kis Jenő lenézve ezt a nagy járatlanságot a számtan jeles tudományában, mint egy rendíthetetlen tudós vágja ki:

— Akkor marad még a fán — hat veréb!..

— Óriási nevetésbe tört ki a közönség.

— Helyesen számítottad, fiacskám! — szólt az elnök a csodálkozva körülnéző kis matematikushoz fordulva — Csakhogy ennél a példánál mást is vigyelembe kellett volna venni... Ugyanis, ha tizenegy veréb közül lelőnek ötöt, akkor a többi nem marad a fán, hanem — elrepül!

*

Egy fiatal író — ki a regényes Kárpátok közt fekvő Fenyvesvölgyön nyaralt — az ungvári vasúti állomáson várakozott a vonatjára. Hogy jobban elteljen az idő, az állomásfőnök feleségével beszélgetett.

Közben odajött hozzájuk két hölgy, kiket az állomásfőnökné bemutatott az írónak. (Mint a bemutatkozásoknál általában: ő sem értette meg az elutogott neveket.) Így négyesben azután még kedélyesebben elbeszélgettek.

— No, nekünk már mennünk kell! — szólt bucsuzkodva kis idő múlva a főnökné és a fiatalabbik hölgygel eltávozott.

Az író magára maradt a másikkal... Az eltávozott, gyöngyörű, formás természetű, bájos fiatal hölgy szépsége nagyobb nyomoty hagyott szívében és nem tudta megállani, hogy a másikat meg ne kérdezze:

— Nagyságos asszonyom! Ki volt ez a szép fiatal asszony!..

— No, majd adna magának, ha ezt hallaná!.. Hiszen nem asszony, hanem lány!.. Még csak 18 éves. Itt a közeli falubeli főerdőmérnök leánya.

— Olyan kifejtett, telt alakja van, hogy én asszonynak néztem!... De azután meg ne mondja neki nagyságos asszonyom!..

— Na, maga is szépen bókol! — szólt a nevetéstől fuldokolva az írónak maradt hölgy.

— Hiszen én sem vagyok asszony, hanem — leány!..

*

A debreceni színház pénztáránál egy baka jegyet akart váltani.

— Kérek két állóhelyet!.. De egymás mellett legyen!

— Nézze barátom! — szólt a pénztáros nevetve — hiszen az állóhelyen oda állhat, a hová akar!.. Hát hogy mondhat ilyen számárgót!..

A baka azonban — aki még soha sem volt a színházban — tovább erősködött:

— Már pedig akármit is beszél az ur, nekem csak egymás mellett kell a jegy, mert a cimborámmal akarok együtt lenni!

(i. j.)

UJDONSÁGOK

A VIDÉKI HIRLAPIRÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

meg akarja alakítani az újságírók betegsegélyező egyesületét. A cél világos, de az eszközök hiányosak. A kezdet kezdetén álló egyesület anyagi előfordulásai ezidőszert nem szolgálhatják a célt, és nem szolgálhatják a jövőben sem, ha az alap csupán az újságírók tagdíjából gyarapodnék. Az újságírók az egyesület létesítésekor számítottak a közönség támogatására. Ha van a közéleti tevékenységnek oly ágazata, amely teljesen a nagyközönség érdekeit szolgálja, az újságíró pálya bizonyára az. Nincs a közéletnek több oly katonája, aki szerény pozícióban, szerény javadalmazással és kemény függésben a bizonytalan jövőtől oly fontos szolgálatokat tenre a társadalomnak mint az újságíró. Ez a harcos gárda megérdemli, hogy a véletlen kiszámíthatatlan esélyeivel szemben biztosítást nyerjen. — Ezt a biztosítékot csak a nagyközönség hozzájárulása nyújthatja. Felkérjük tehát a közönséget, az újságírók betegsegélyező egyesületének támogatására. Az újságíró nem függhet egyesektől, nem teljesíthet egyéni szolgálatot, de joggal appellálhat a társadalom egyeteméhez. Minden hasznos társadalmi munka igényelheti a jogot, hogy válságos napokra virradva, ne álljon védtelenül a lesújtó véletlenek szemében. A vidéki újságírók ezidőszert ezt a védelmet nem élvezik. Ha idegsorvasztó munkájuk közben megrohanja őket a kór, nem áll módjukban a pihenés. Hogy ez a jövőben ne így legyen, ezért alakul ne egy az újságírók betegsegélyező egyesülete. És hogy ez az egyesület hivatását teljesíthesse, szüksége van az anyagi megerősítésre. Ez csak a közönség hozzájárulásával érhető el. Hisszük, hogy a közönség magáévá teszi ezt a méltányos ügyet és nekünk, akik védelmet mindenkinek nyújtunk, megadja a súlyos napok elhárítására nélkülözhetetlen támogatását.

— Szalay József kúriai bíró. A hivatalos lap mai száma közli Szalay József debreceni nyugalmazott ítélőtáblai bírónak curiai bírónak történt kinevezését. Szalay Józsefet hosszú és érdemes munkásság után érte ez a kitérítés, amelyről a legfelsőbb kézirat a következőképpen szól:

Magyar igazságügyminiszterem előterjesztésére Szalay József debreceni ítélőtáblai nyugalmazott bírónak, sok évi hű és buzgó szolgálatai elismerésül, a curiai bírónak címet adományozom.

Kelt Bécsben, 1912. évi január 12-én.

FERENC JÓZSEF s. k.

Dr Székely Ferenc s. k.

— A Csokonai-kör felolvasó ülése. — A Csokonai-kör január 17-én szerdán délután 5 óráko. a városháza nagy tanácstermében felolvasó ülést tart. Műsor: 1. Nagy Szuzejman, mint költő és költőbarát. Irta és felolvassa: dr Pröhle Vilmos, a Csokonai-kör tagja. 2. A püpos. Elbeszélés. Irta és felolvassa: Jókay Lajos, a Csokonai-kör tagja. 3. Költeményeki Irta és felolvassa Tóth Árpád, a Csokonai-kör tagja.

— Harmadik osztály a gyorsvonaton. — Beöthy László kereskedelemügyi miniszter legutóbb a képviselőházban is kijelentette, hogy a gyorsvonatokon bevezeti a harmadik osztályt, de ehhez első sorban új, az eddiginél erősebb mozdonyok és új Pullmann-rendszerű harmadik osztályú kocsik kellenek. Az államvasutak leg-erősebb gépei eddig azok a Góliát-mozdonyok voltak, melyek a marheggi vonalon vitték a nyugati pályaudvarról induló bécsi gyorsvonatokat Most elkészült az államvasutak gépgyárában két óriási Pacific-mozdony. Az amerikai típusú hatalmas gépek egyikét tegnap próbálták ki a rendőri bejáráson. Százharminc kilométeres sebességgel nagyszerűen dolgozott a gép óriás. Ma már a zsolnai vonalon ez a mozdony vitte a berlini gyorsvonatot a keleti pályaudvarról. Míg a Góliát-gépek legfeljebb 8—10 Pullmann-kocsiból álló garnitúrát bírtak el rendes gyorsvonati sebességgel, ezek a Pacific-mozdonyok elbírik a harmadosztályú kocsikkal megtöltött gyorsvonatokat is. Ha a kísérletek az új mozdonyokkal beválnak és az új kocsik is idejére elkészülnek, akkor rövidesen hozzá kapcsolják a harmadosztályú kocsikat a gyorsvonatokhoz. A főbb vonalakon valószínűleg már május elsején.

— Elvágta a lábát. Rossulek Ferenc konyári szegényember Debreczenbe jött pénzt keresni. Favágást vállalt a házaknál. Ma délelőtt Rossulek munkáját végezte s e közben a baltával véletlenül a lábára sujtott. úgy, hogy véresen esett el. A mentők a kórházba szállították.

— Marólagos szerelem. Tegnap a mentőket a Vendég-utcára hívták. A 12. szám alatt a nálálal vívódott egy Patai Juliánna nevű leány. A szerencsétlen marólaggal mérgezte meg magát. Tettét szerelmi bánatában követte el. Beszállították a kórházba, de éleiben maradásához nem bíznak, mert a belső részét a marólag igen megsértelte.

— Vigyázatlan kerékgyártó segéd. Tegnap a Honvéd-u. komoly veszedelemben forgott Csuhaj János kerékgyártó segéd. Csuhaj Nagy Lajosnál van alkalmazva. Az udvaron a forgácsok között egy Flóbert-puska hevert. Csuhaj a gazdája megbízása folytán a forgácsot eltakarította. E közben megrugta a lábával a Flóbert-puskát, amely elsült. A golyó a segéd combjába hatolt. Az előhívott mentők a kórházba szállították Csuhaj Jánost.

— Elhunyt gazda. Hajduböszörményből telefontájk, hogy Nagy Sándor odavalló gazda ma délelőtt felakasztotta magát. Nagy családja láládjá távol volt s mire haza érkeztek, már nem segíthettek rajta, mert halott volt. Az öngyilkos levelet hagyott hátra, amelyben kijelenti, hogy megunta az életét, ezért megy a haláiba.

— Marhalevél az újszülött gyermekeiről. — A maga nemében páratlanul mulatságos esetről érte írt a zsidói tudósítónk. Szilágyapaptelek községben Marián Vaszilika földésznek fiugyerneke született a napokban. A községi szülésznő törvényes kötelességéhez híven sietett az esetet a hatóságnak bejelenteni. Elment tehát a bíróhoz a községbírára és kérelme tőle a szükséges nyomtatványt. A bíró a füstös mestergerendéről előszedett valami írásfelét és szives készséggel rendelkezésére bocsátotta, azonban véletlenül nem jó helyre nyúlt az írások közé s így megtörtént, hogy marhalevél kiadására jogosító blanketűt nyújtott ki e célra a bábaasszonynak, aki nagy buzgalommal töltötte ki benne az üresen hagyott helyeket és beküldötte a hatóságnak. Szól pedig az írás szó szerinti másolatban a következőképpen.

Igazolvány.

Alulírott ezennel bizonyítom, hogy Marián Vaszil házszám alatt lakó Szilágy Paptelek tulajdonában levő egy db. egy napos lú születet — — — szinü — — — jegyü saját nevelésü — — — — — egészséges, róla járlat adható.

Kelt Szilágy Paptelek, 1912. jan. 4.

Barna Jánosné s. k.
szülésznő.

— **Talált ökör.** Tegnap délután a Hadházi-
uton egy ökör bitangásban találtatott. Igazolt
tulajdonosa átveheti a mezőrendőrkapitányság-
nál, a Csapó-utca 15. szám alatti

— **Romlott gyermek.** Ma délután Bernáth
József 12 éves I. osztályu tanuló besurrott a Te-
leki-utca 98. számú házba, a Kocsis Imre lak-
ásába. A fürdőszobából 4 darab vilánykör-
tét ellopott. Ezeket azután értékesíteni akarta
E célból beament Széll Géza Teleki-utca 77. sz.
alatt levő lakására. Meglepetve látta, hogy a
lakásban nincs senki. Erre vérszemet kapott, s
alapos szemlét tartott. A háőszobában talált is
az éjjeli szekrényen két darab arany lánckar-
perect. Ezeket szépen magához véve, megug-
rott. A Hungadi-utcán a rendőr éppen akkor
fogta el, mikor a lopott tárgyakat értékesíteni
akarta.

— **Uj műsor.** A Hajnal-Mulató új műso-
rának bemutatkozása fényesen kiállotta a tűz-
próbát. Csak jót vártunk előre is és az előre-
gezett bizalmat meg is érdemelték az új tagok
Előadásukban semmi kívánni valót nem hagy-
tak hátra. Végh Zsazsa, Visontai Irén, Moresli
Hánsi, Kreith Lili, Fehér Irma, Seres Stefike
mindmennyi olyan erők, akiknek művészetük-
nél csak a szépségük nagyobb. Várdai Ferike,
Sipos Jolán, Szép Rózi és Röder Micit a kö-
zönség a megszokott szeretettel fogadta, Vas
Fer., Sziklai és Farkas, valamint Zobei Elza
a «Ripacs színészek» című egyfelvonásosban
brilliroztak. Szóval a műsor isnét jó és töké-
letes. Ma a vonatkésés miatt lemaradt Roberto
is fellép már.

— **Gazdasági előadás.** Szerdán este fél 8
órákor az Ipartestület dísztermében Péterfy Józ-
sef gazd. szaktanár gazdasági előadást tart, az
állattenyésztésről. Ha valahol, úgy városunkban
aktuális ez a téma, melynek törzsiakossága ál-
lattenyésztésről foglalkozik. Az előadás keret-
ében kiterjeszkedik a külföldi állattenyésztésre,
bemutatja vetített képen a nevezetesebb faj-
kat. A gazdák figyelmébe ajánljuk ezt az ér-
dekes előadást. Az előadás teljesen ingyenes,
a füzet 10 fillérért kapható az előadás végén
az előadónál.

— **A szegény gyermekek felruházására** ala-
kult Polgári-asztaltársaság f. hó 20-án., szom-
baton este 8 órákor 15 éves fennállása alkalmá-
ból a Dréher-söracsarnok virágtennében társas-
vacsorával egybekötött összejövetelt rendez. a
melyre úgy az asztaltársaság tagjait, mint a jó-
tékonyok barátait ezton hívja meg az el-
nökség.

— **Fényes multság Balmazújvárosán.** —
Balmazújváros aranyifjúsága nagyszabásu hang-
versenyvel egybekötött táncmultság rendezé-
sére készül, amely iránt már most is megje-
szerte óriási az érdeklődés. A multság, melyen
a zenét a debreczeniek közkedvelt primása, Kiss
Béla szolgáltatja, február 3-ikán fog lezajlani a
Balmazújvárosi Polgári Kör összes termeiben.
A multságot fényes hangverseny vezeti be,
melyen Kalmár József, Gái Szidike, Zádor Jenő
Zádor Jenőné, Reke Rózsika, Angyal Antal, Boi-
gár Ignác, Fuchs Zsigmond és dr. Jakobovits
Imre szereplnek. A hangversenyt egy pompás
életkép fogja beárni: a tavasz ébredése. Az élet
képben résztvesznek Balmazújváros hölgyközön-
ségének legbájosabb tagjai.

— **A széngáz ölt.** Széll Kálmán dri orvos
József kir. herceg-utca 351 számú házának II.
emeletén lakik Szigeti Gyula biztosító intézet
vezértitkár. Szigetinél volt alkalmazásban Szent-
imrei Eszter 20 éves leány, aki tegnap este úgy
9 óratájban befűtött a cselédszoba vaskályhá-
jába. A melegben a leány lefeküdt s reggelre
halva találták. Már későre járt az idő, amidőn
Szentimrei Eszter még mindig nem jelentkezett.
Bezörgettek a szoba ajtaján, de választ nem
kaptak a házbellek. Erre elförték az ajtót s ott
találták a leányt holtan. A szerencsétlenséghez
elhívták a háztulajdonost, dr. Széll Kálmánt,
aki már csak a beállított halált konstataálta. Az ese-
tet a rendőrségnek is bejelentették. A vizsgál-
tot megtartották a helyiségben s ekkor kiderült,
hogy a kályha csöve kibillent a helyéből s az
így támadt résein át áradt szét a szobában a
széngáz, amely megölte a leányt.

— **A «Katholikus Estéket rendező bizott-
ság»** harmadik estélyét 1912. január hó 21-én,
vasárnap d. ui 5 órákor, a róm. kath. főgim-
názium dísztermében tartja meg. Az estély mu-
sora a következő: 1. Haydn VI quartettjei Elő-
adják: Piribauer Ferencz I. hegedű; Adám La-
jos II. hegedű; Szenes Zsigmond dri cello; Kol-
ventz Rezső viola. 2. A demokratikus eszme fej-
lődése és jelentősége. Tartja Vass József dri, a
pesti Szent Imre kollégium igazgatója. —
3. Ji Strauss: Cigánybáró; Saphi belépője. Káldy
Gyula: Csalogánydai. Előadja: Szónyei Ilona ur-
hölgy. Zongorán kíséri: Koliventz Rezső fő-
reáliszkolai tanár ur. Helyárok: li rendű 70 fill-
lér, állóhely 20 fillér. A tiszta jövedelmet a
Szent Erzsébet Nőegylet Gyermekszanatóriuma
javára fordítják. Jegyek kaphatók Antalfynáli Fe-
lülfizetéseket köszönettel fogad a rendezőség.

A második „Vig-est“.

Tegnap zajlott le óriási siker mellett a «Bika»
dísztermében.

A világon a legszebb, a legnemesebb do-
log a szegények, az elhagyatottak pártfogolása.
Nincs gyönyörűbb, lélekemelőbb dolog, mint mi-
kor a földi javakban bőven dúskáló gazdag,
hatalmas emberek nem feledkeznek meg nyo-
morgó embertársaikról, kik ebben a dermesztő
hidegben éhezve, fáva dideregnek szegényes,
ütött-kopott, az idő viszontagságai elől menek-
déket alig nyugtató elhagyatott viskójukban...

Oh! mennyi szenvedést, mennyi keserves
könnyet töröl le a nemes emberbarát ezeknek a
szerencsétlen embertársaik arjáról, melyen az-
után a fűla, a ragaszkodás mosolya jelenik meg.
A szemekben felcsillanó örömkönnnyek pedig
jelzik, hogyan áldják magukban a jó Istent, ki
nemesszívű embereket is teremtett erre a gyöt-
relmekkel teli világra.

Ilyen nemeslelkűsége váltó vállalkozással
boldogítja már évek óta a debreceni szegény
gyermekeket a «csütörtöki felolvasó estéket» ren-
dező bizottság is, mely úgy ezeknek, valamint a
«Vig-esték»-nek jövedelméből rengeteg könnyet
törölt már le a nyomorgó, szegény gyermekek
ártatlan kaja arjáról. Debrecen város derék, ál-
dozatkész közönsége pedig ugyancsak pártfog-
olja a nemes célt, mikor minden alkalommal
zsufolásig megtölti a «Bika» dísztermét.

Már e te 5 órákor előkelő közönség impo-
zans tömege várta a «Bika» zsufolásig megtelt
dísz emében az élvezetesnek ígérkező est kezdé-
tét.

Ebben nem is csalatkozott.

A műsor a Magyar Imre és fia zenekarának
megnyitójával kezdődött.

Azután egy kis fiók-szinpaddá alakult a pó-
diom és Kovássy Miklós, Dobos Béla, Hegedűs
Emil, Lampe Jenő, Uhlarik Béla és Gottlieb Józ-
sef róm. kath. főgimnáziumi tanulók adták elő
Wilhelms és Magdics «Egyetlen kabát» című
egyfelvonásos bohózatát. Ugy játszottak, mintha
nem is műkedvelők, hanem vérbeli művészek
lettek volna. Zajos taps volt a jutalmuk.

Utánuk Garai Mici, egy kedves urileány
perdült a pódiumra és grációzus mozdulatokká
saion-táncokat lejtett Somoggi Béával. A kö-
zönség lelkesen megtapsolta őket és anyjira tet-
szett igazi művész itáncuk, hogy meg is ismél-
teltette.

Majd Kassay Károly, a debreczeni szin-
náz kiváló főrendezője foglalta el helyüket és
általános derűtség mellett kópéságokat adott elő,
utána pedig még nagyobb tetszés mellett tréfás
debreczeni vonatkozásu strofákat énekelt. A
hosszanntartó, lelkes taps után Ferenczy Fri-
gyes jelent meg a nagyböngőjével és Mártonfalvy
György zongorakísérete mellett előadta «A bu-
suló kanászt.» Megtapsolták

Borbély Lili és Beleznay Margit, a debre-
czeni színház szubrett primadonnái termettek
ezután zugó taps között a pódiumon és bájos
közvetlenséggel adták elő a kettőjük közt lévő
viszonyt jellemző érdekes jelenetet. A felharsanó
tapsorkán mutatta, hogy a közönség méltányolja
művészetüket. Meg is kellett nekik isméteini

A termet betöltő tapsvihár lecsillapulta után
Borbély Lili és Kassay Károly adtak elő és éne-
keltek operett-jeleneteket óriás itetszés mellett.

Majd Beleznay Margit foglalta el a pódium-
ot és kabaret-dalokat énekelt a közönség lel-
kes tetszése mellett.

Ezután újra szinpaddá alakult az emel-
vény és Ihász Gizi urleány, továbbá Zsoltová-
ny, Jenő és Perényi Jenő játszották el a «Mulat-
ság után» című bohózatot igazán meglepő mű-
vészettel. Különösen kitűnő volt a tükör-jelenet,
melylyei állandó kacagásban tartották a közön-
séget. Lelkes tapsvihár volt fáradozásuk jutalmá

Zugó taps között jelent meg utánuk Varjas
Antal s megkapó temperamentummal gyönyörű
magyar nótákat énekelt a Magyar Imre és fia
zenekara kísérete mellett. Majd általános derűt-
ség mellett bemutatta, hogyan mutat egy bihari
szólgabiró és hogy fogja ő énekelt a bécsi or-
feumban azt a nótát németül: «Ha majd egy-
szer a siromon. i.

Az igazán lelkes tapsvihár lecsillapulta után
a Magyar Imre és fia zenekarának gyönyörű
zenéje mellett oszított szét a közönség egy kitű-
nően sikerült, mindenképpen pompás est emlé-
kével (ji i.)

Közgazdaság.

A PÉNZPIAC.

Az általános pénzzsűke, mely az elmúlt év
utolsó negyedében lidércnyomásként feküdt a ka-
reskedelmen, iparon és a tőzsde forgalmán egy-
aránt, minden várakozás ellenére egy-két napon
belül örvendetesen enyhült. A legvérmesebb op-
timisták sem merték volna remélni, hogy a hely-
zet a pénzpiacra oly hamar meg fog javulni.

A megkönnyebülés, a nyugalom nevezetesen
Londonban már a múlt év utolsó napján követ-
kezett be, ahonnan Berlinen át hozzánk is el-
jutott és e hét elején már éreztette is hatását.
Hozzájárult még, hogy a pénztári készlet, mel-
lyet a bankok a mérleg szépítése miatt az ul-
timóra felhalmoztak, e héten már ismét a piac
rendelkezésére állott. A javulás Londonban, —
mint említettük, — még a múlt hó 30-án ál-
lott be, ahol a magánkamatláb hírtelen alászá-
lott, négy százalékról három és fél százalékra,
ugyszintén Berlinben is olcsóbbodott a pénz, —
dacára annak, hogy az igények a rendesnél sok-
kal nagyobbak voltak.

A Seehandlung is hosszabb szünet után is-
mét felkereste ajánlatával a piacot.

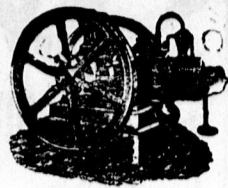
ŐNálunk is, a néhány nap előtti feszültség-
gel szemben, a ajulás örvendetes tünetei min-
den irányban észlelhetők. Bécsben a magán-
kamatláb, mely eddig jóformán csak névleges
állott a rátávaí egyenlően, de azon pénzt egy-
általában nem lehetett kapni, jelenleg negyedsz-
szalékkal csökkent 4 és háromnegyedre, melyen
elhelyezést tárt a piacra került pénz. Az Osz-
trák-Magyar bank utolsó kimutatása szerint a
váltótárca 1911 december 30-án 1141 millió ko-
rona volt, szemben az előző év hasonló idősza-
kában kimutatott 889 millióval. Az adóköteles
bankjegymennyiség 200 millióval több, mint volt
az 1910. év végén. Előreláthatólag a hó köze-
pére a piac javulásával egyetemben az adó-
köteles bankjegyek mennyisége is csökkenni fog,
sőtja z sincs kizárva, hogy teljesen eltűnik.

Szerkesztésért felelős a lapkiadó.

Főmunkatárs
VOITH GYÖRGY.

**„CLIMAX“ = Pénzt =
nyersolajmotor. takarít meg!**

Legelősb, legbiztosabb üzemelő. Versenyképes ár k.
Első minőség. Több ezer referenciá.

BACHRICH és TÁRSA

motorgyári fióktelep

BUDAPEST, V/23., Szabadság-tér 17. szám.
(Tőzsde-palota.)

Telefonszám: 71-01. Sörgöncim: „CLIMAX“.

„ZÜGYI SÁNDOR
SZÉN-TÜZIFA ÉS MÉSZ
KERESKEDŐ
DEBRECEN.
Bánffy-és Lónyay-
UTCAK SARKÁN
„HUNGÁRIA“ MALOM MELLETT.
TELEFON: 945 TELEFON.

BUDAPEST SZÁLLODA
SZEGED, Aradi-utca 6.
(Tisza nagyszállóda függeléke.) Be-
járat a Klauzál-téri villamos vasut
megállójától.
Udvari szoba személyenként vilá-
gítással és kiszolgálással K 1. 60
Utcai szoba személyenként
villanyvilágítással és ki-
szolgálással. K 2.40
Ugy az utcai, mint az udvari szobák
tiszták és világosak. A környékbeli
közönség kedvelt szállója.

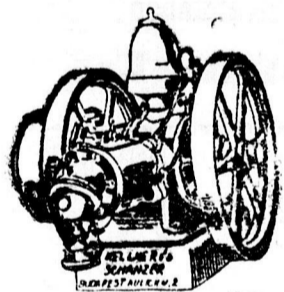
MIL-TELEP Készlet
sok millió.
NAGYÖSZ.
KÖZÉPEUROPA
LEGNAGYOBB
SZŐLŐISKOLÁJA

Egy okos fej
minden alkalommal
Dr. OETKER sütfőporát használja 12 f.
Teljesen higiénikus, orvosok által
ajánlott élesztőpotoló.
Használata által minden tés ta
nagyobb, lazább és könnyebben emész-
hetővé lesz.
Dr. Oetker-féle Vanilincukor á 12 f.
a legnemesebb fűszere minden tésztá-
nak, kakaó és tea, csokoládé és krém,
kuglupf, torta pudding és tejszín, to-
vábbá finom vagy porcukorral vegyít-
ve mindennemű sütemény behintésére.
Pótol 2-3 cső vaniliát. Ha fél cso-
mag **Dr. OETKER VANILINCUKROT** 1 kgr.
cukorral keverünk és ebből 1 vagy 2
teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk,
ugy egy kitűnő aromájú, teljes italt
kapunk.
Dr. OETKER sütfőpora és vanilincukra
minden fűszerkereskedésben stb. kap-
ható. Kimerítő használati utasítás min-
den csomag mellett van. Receptgyűj-
tmény ingyen!

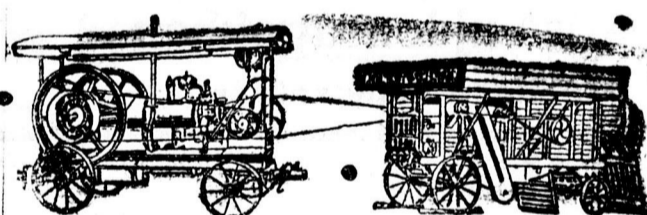
Nyersolaj-motor.

Világhírűek

Gőz- és motor cséplőkészletek.

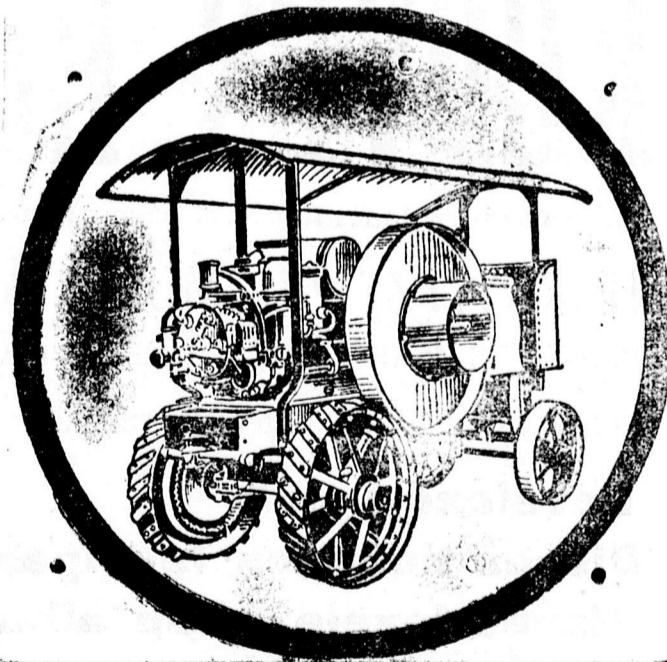
**Magánjáró-
motoraink**

Elsőrendű gyártmány, üzemeltetése egyszerű.

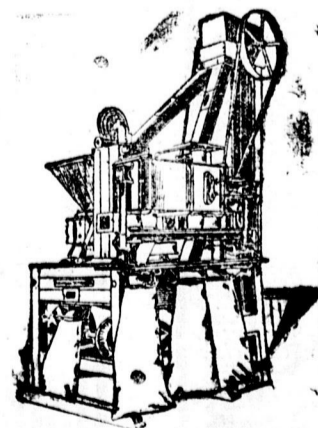
Kitűnik egyszerű kezelés,
olcsó és biztos üzem által.

merf a
legjobbak
és
legegyszerűbbek

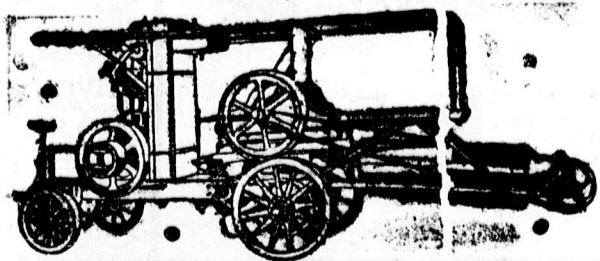
merf a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjárat.

Igen olcsó szerűek, mert a ma-
lomjáratl együtt van sik-
szita szerke-ztve. Kevés he-
lyet foglal el, alkalmas finom
lisztre és darálásra.

Magánjáró kőtörő.

Az országutakon magát vontatja és igen jól tör.
Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg
gépkiállításunkat
KELLNER és SCHANZER

Budapest, V., Kálmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindegy további szög 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Zongorázik Ön? 3 korona havi előfizetéssel legjobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Országos hangjegykölcsönző intézet, Andrássy-ut 47. T essék prospektust kérni.

KIADÓ LAKASOK. Csapó-utca 10. szám alatt udvari lakás, az emeleten egy vagy két szoba butor nélkül kiadó. Értekezni Csapó-utca 10, az emeleten.

Három, esetleg 4 szobás utcai modern úri lakás 1912 május 1-től kiadó Dombos-utca 7. sz. alatt.

Északi mesterek csizmaszárba való papiros kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papíruzetében Piacz-utca 12.

Gyári munkások állandó foglalkozásra felvételnek Patkó-gyár, Hatvan-u. 53.

Batthyányi-utca 9. számú ház eladó. Értekezni lehet Arany János-utca 4. sz. a., az emeleten.

Ludaser János

! Megnyit ! női, pipere csipke és rövidáru üzlete **Megnyit !**
(Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyol harisnya és

párisi ujdonságokban
állandó nagy raktár.

VATOR
GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU !

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Irodának alkalmas

világos, tágas

négy szoba

(3 utcai, 1 udvari)

1912. május hó 1-től
kiadó

Dombos-u. 7

PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC
a legkiválóbb

magyar pezsgő

amely kitűnő tulajdonságánál fogva a Kárpá-
toktól az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek.

Gyártja :

!! a Palace Pezsgőgyár BUDAFOK !

DEBRECZENBEN főlerakat :

TÖRÖK és NEMES

czégnél Csapó-utca 26.

Tokaji gyógyasszu

kitűnő gyógyszer

vérszegényeknek és lábadozóknak.

Négy félliteres postacsomagot 10 K ért.
frankó szállítással küld :

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosok TÁLYA Tokaj hegyatja.

Lapkihordó asszonyok

lapunk kiadóhivatalában

felvétetnek.

KEDVES EMLÉK-

tárgyat vásárolhat mindenki bármilyen alkalomra olcsó árért

HOROVITZ ZSIGMOND papírárukereskedésében
PIACZ- ÉS CSAPÓ-UTCZA SARKÁN, PIACZ-UTCZA 12. SZÁM.

Rendkívül nagy választékban vannak :

Levelező-lapok,
Díszes dobozos levélpapírok,
Díszes levelező-lap albumok,

Emlék-könyvek! a legszebb bársony- és bőrkötésben.

Üzleti- és másolókönyvek gyári árban kaphatók.